

Izvješće o radu udruge Kajkaviana u 2021. godini

Program: Kajkaviana – društvo za prikupljanje, čuvanje i promicanje hrvatske kajkavske baštine

Mjesto i vrijeme realizacije: 1.1.2021. – 31.12.2021.

Planom rada za 2021. godinu koji je donesen na online Izvještajnoj skupštini udruge Kajkaviana održanoj od 21. do 31. siječnja 2021. godine definirano je osam prioriteta područja djelatnosti udruge koja su radom u tekućoj godini realizirana kako slijedi:

1. Razvijanje i pomaganje kulturno-umjetničke djelatnosti na području Krapinsko zagorske županije te umrežavanje kulturnih institucija

Proteklu godinu obilježilo je nastojanje da se značajnije poveća prisutnost udruge na kulturno-umjetničkoj sceni te potencira vidljivost njezinih aktivnosti u medijima. Predsjednica Udruge stoga je u nekoliko navrata gostovala u radijskim emisijama Radio Stubice predstavljajući planove i djelatnost udruge, a voditeljica projekta Stub-kultura je u lipnju predstavila djelatnost Kajkaviane u emisiji *Zagorje - bajka na dlanu* na TV Jabuka. Projekti Kajkaviane redovito su bili popraćeni novinskim člancima na portalima zagorje.com, zagorje-international.hr te u novinama Zagorje international (digitalno izdanje), Zagorski list i časopisu Stubički glasnik. U sklopu projekta Stub-kultura uspostavljena je web platforma i mobilna aplikacija za sudioničko upravljanje s modulima za informiranje o događanjima u kulturi u KZŽ, prijavi na projekte te virtualni muzej. Uz mrežnu stranicu udruge te društvene mreže projekta Stub-kultura (Facebook, Instagram) otvorena je Facebook stranica Kajkaviane za lakše i efikasnije informiranje o aktivnostima udruge te povezivanje s drugim organizacijama i ustanovama. Aktivnosti udruge bile su medijski popraćene i predstavljene u 3 radijske emisija, 1 televizijskoj emisiji, 5 članaka u tiskanim medijima te 9 članaka u digitalnim novinama i mrežnim portalima.

2. Približavanje vlastitog kulturnog naslijeđa mladeži i odraslima organizacijom edukativnih radionica, predavanja i prezentacija na temu starije i novije kajkavske književne i jezične baštine, znamenitih ljudi, prirodnog blaga područja u kojem djeluje udruga

U okviru projekta Stub-kultura održavano je minimalno 9 radionica mjesečno, uključujući radionice iz programa *Ljudske priče* (ukupno 4 radionice u 2021.), *Radionica o jeziku - kajkavski naš svagdanji* (7 radionica u 2021.), *Radionica interpretacije lokalne baštine* (12 radionica u 2021.), *Radionica arheologije zajednice* (26 radionica u 2021.) koje su tematski usko vezane uz baštinu stubičkoga kraja. U okviru radionice *Ljudske priče* u rujnu 2021. organizirana je i održana i promocija

slikovnice *Priča o jednom Kaju* autorice dr. sc. Bojane Schubert i ilustratora Grge Petrova koja na zanimljiv i znanstveno utemeljen način djeci i mladima približava stariju kajkavsku književnost i njezine autore. S autorima slikovnice pripremljen je projekt za 2022. godinu nazvan Kajbaré koji je prijavljen na Javni poziv za predlaganje programa koji potiču razvoj publike u kulturi u Republici Hrvatskoj za 2022. godinu, a koji uključuje 10 radionica u mjestima diljem kajkavskog područja uz koja su vezane biografije kajkavskih autora, uz organizaciju malih putujućih izložaba djela starije kajkavske književnosti iz zbirke Kajkavianana. Rezultati navedenog javnog poziva očekuju se početkom 2022. godine.

Održano je ukupno 49 radionica te 1 promocija knjige vezana uz književnu i jezičnu baštinu, znamenite ljude te kulturu područja u kojem djeluje udruga.

3. Priređivanje različitih kulturoloških događanja (edukacijska predavanja, gostovanja, koncerti, književni susreti, promocije, radionice) u svrhu promicanja kreativnog i kulturnog izražavanja kroz književno, likovno i glazbeno stvaralaštvo

Od početka 2021. godine redovito su se provodile aktivnosti kulturno-kreativnog tipa u sklopu projekta Stub-kultura Uz gore navedene to su bile *Kreativne radionice za djecu/OSI*, radionice *Vinorela*, *Čitateljski klub*, *Glazbene slušaonice* te ciklus radionica *Održivi razvoj*. Održano je i 5 radionica za jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva i 2 javne tribine o modelu participativnog upravljanja civilnog i javnog sektora. Uz redovne aktivnosti Stub-kultura, u prvom kvartalu 2022. godine pripremljen je Projekt ČitKAJ – Čitaj s Kajkavianom koji je u suradnji s Knjižničarskim društvom Krapinsko-zagorske županije prijavljen na natječaje Ministarstva kulture i medija (*Javni poziv za predlaganje programa koji potiču čitanje i razvoj čitateljske publike u Republici Hrvatskoj za 2021. godinu*) te Krapinsko-zagorske županije (*Javni poziv - program javnih potreba u kulturi KZZ za 2021. godinu*). Na oba natječaja sredstva su dobivena te se program realizirao u razdoblju od lipnja do kraja studenog 2021. godine, a uključivao je sljedeće aktivnosti i događanja: 1. Predavanja dr. sc. A. Peti-Stanić i dr. sc. G. Keresteš, redovnih profesorica na FFZG-u, o važnosti čitanja u predškolskoj i ranoj školskoj dobi – 1 predavanje za odgojitelje i učitelje te 1 predavanje za roditelje o važnosti čitanja od najranije dobi na temelju spoznaja iz lingvistike, informacijskih znanosti i razvojne psihologije ; 2. Tri interdisciplinarnе radionice u trajanju od ukupno 9 sati o inovativnoj komunikaciji s književnim djelima za učitelje i stručne suradnike OŠ koje je vodila dr.sc. A. Crkvenčić ; 3. Radionice izrade video recenzija knjiga za djecu i mlade – ciklus od 4 radionice uživo i 2 radionice putem Zoom aplikacije koje je vodio redatelj T. Šoban, a bile su namijenjene poticanju čitanja korištenjem suvremenih tehnika interpretacije književnih tekstova i mladima bliskih AV medija ; 4.ČitKAJ u parku – 2 događanja scenske interpretacije priča za djecu na otvorenom u izvedbi profesionalne izvođačice M. Peršić ; 5.Edukacija za voditelje čitateljskog kluba – 5 dvosatnih susreta vodila je prof. I. Ivančić Medved uz gostovanje

moderatorica iz Gradske knjižnice Rijeka ; 6. Čitateljski klub – 3 sesije novoformiranog Kluba koje je u GK Ksaver Šandor Gjalski vodio A. Jurki, mag. litt. comp.; 7. Festival čitateljske kreativnosti – u suradnji s Knjižničarskim društvom KZZ održan je kao online događanje uz prethodno snimanje na lokacijama provedbe (škole, knjižnice diljem županije) kao demonstracija likovnog, izvedbenog i multimedijalnog stvaralaštva djece na temelju književnih djela.

Kao suorganizator Kajkaviana je podržala 27. festival Orgulje Heferer u sklopu kojeg su od listopada do prosinca održana četiri orguljska koncerta u Krapinsko-zagorskoj županiji te u tu svrhu ugođena četiri instrumenta u župnim crkvama i kapelama. Kajkaviana je surađivala i u organizaciji izvedbe suvremenog cirkusa *Moja smrt i ja* izvođačice Petre Najman u Gornjoj Stubici u sklopu manifestacije Suvremeno u Zagorju koju je provodila udruga Kućni Kolektiv iz Klanjca. U 2021. godini održano je ukupno 143 događanja u organizaciji udruge Kajkaviana te 5 događanja koja je udruga pomogla organizirati i realizirati.

4. Izdavačka djelatnost koja obuhvaća izdavanje i tiskanje književnih i znanstvenih djela kajkavskog jezika te zvučnih zapisa kajkavske glazbene i druge baštine, a posebice časopisa za kulturu Hrvatsko zagorje

U travnju je završen tisak dva dvobroja časopisa Hrvatsko zagorje – 1/2 (2020) te 3/4 (2020) s temom *Kajkavski u školi i Dječje stvaralaštvo na kajkavskom*. U drugoj polovici 2021. završena je priprema četverbroja časopisa Hrvatsko zagorje 1/4 (2021) s temom broja *Čitanje*. Nastavljena je priprema višegodišnjeg nakladničkog projekta monografije grupe autora *Zagorski tradicijski vrt*. Zbog bolesti jedne od autorica i urednice izdanja projekt nije dovršen i prebačen je u plan za 2022. godinu. Višegodišnji Kajkavianin nakladnički projekt *Rječnik kajkavskoga govora stubičkoga kraja* i u 2021. godini dobio je financijsku potporu KZZ na Javnom pozivu za potrebe u kulturi. Uz glavnu autoricu Rječnika Danicu Lešek koja već nekoliko godina prikuplja leksičku građu, na projektu je angažiran i doktorand kroatistike Mario Šimundvarac.

U 2021. godini realizirana su dva dvobroja časopisa Hrvatsko zagorje, u potpunosti za tisak pripremljen jedan četverbroj, a kontinuirano su se provodila dva višegodišnja izdavačka projekta.

5. Izgradnja i očuvanje zbirke Kajkaviana

Početkom 2021. godine započela je sustavna obrada knjižnične građe Zbirke Kajkaviana te stvaranje računalnog kataloga u programu MetelWin. Rad u MetelWinu obavljala je dipl. knjižničarka u volonterskom angažmanu. Obradeno je i u katalog uvršteno ukupno 443 jedinica knjižnične građe iz zbirke rijetkih i starih knjiga. Obrada građe vršena je uz potporu i kontinuirani kontakt s matičnom službom za specijalne knjižnice pri Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Zbirka je dopunjena recentnom književnom kajkavskom produkcijom uz nabavu stručnih djela koja pripadaju u zbirku prema načelima prikupljanja građe za zbirku

(kupnja i donacije). Fond periodike popunjava se uglavnom putem razmjene (časopis Hrvatsko zagorje u svrhu razmjene dostavlja se na dvadesetak institucija).

Dana 8. srpnja 2020. predstavnica Udruge sudjelovala je na Online sastanku voditelja specijalnih knjižnica u organizaciji matične službe za specijalne knjižnice pri NSK te na Godišnjem sastanku voditelja specijalnih knjižnica 14. rujna 2021. koji se održao u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Tijekom godine odvijao se redovan rad s korisnicima zbirke, posudba, kopiranje i skeniranje građe, po potrebi slanje poštom ili e-mailom prema dogovoru s korisnicima kao i posudba građe muzejskim kustosima MHZ-a kod pripreme više izložbenih projekata te priprema i posudba građe za veliku izložbu *Gubec: razbojnik ili velikan* u Muzeju seljačkih buna u Donjoj Stubici.

6. Suradnja sa srodnim udrugama, kulturnim institucijama i školama u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu

Tijekom 2021. godine zahvaljujući projektu Stub-kultura održana je suradnja s udrugom Multimedijalni centar Stub-klub iz Donje Stubice te Udrugom profesor Baltazar iz Zagreba. U okviru projekta izrađen je i *Model participativnog upravljanja civilnog i javnog sektora* te održano 6 radionica za osnaživanje kapaciteta organizacija civilnog društva na kojoj su sudjelovale članice udruge Čudesna šuma iz Marije Bistrice te udruge Kućni kolektiv iz Klanjca s kojom se suradnja nastavila i u drugim oblicima, uključujući organizacijsku pomoć izvedbi suvremenog cirkusa *Moja smrt i ja* u okviru projekta Suvremeno u Zagorju u Gornjoj Stubici u rujnu 2021. godini.

Uspješna suradnja u prijavljanju i provedbi projekta uspostavljena je s udrugom Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije i udrugom Kućni kolektiv te u planiranju suradnje u 2022. godini s Ogrankom MH Zabok. Knjižničarsko društvo Krapinsko-zagorske županije partnerska je udruga na projektu Kajbaré, dok su udruge Kućni kolektiv te Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu partnerske udruge na prijavi za projekt SnimKAJ koji je udruga Kajkaviana pripremila i prijavila na javni poziv Agencije za elektroničke medije za programe koji potiču razvoj medijske pismenosti, a koji uključuje filmske radionice (glume i scenskog pokreta, snimanja i montaže te režije) te edukativna predavanja za roditelje i učitelje o raznim temama vezanima uz medijsku pismenost. U 2021. godini je pripremljen je projekt *SpojKAJ – Spoji se za kaj* koji je prijavljen na javni poziv Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice za dobivanje bespovratnih sredstava iz Europskog socijalnog fonda. Projekt uključuje radionice izrade tradicijskih poruka (Kaj u ruci), dvije online pripovijedaonice, *live streaming* susret s pjesnicima, dva komična nastupa *Kaj na planinarskoj stazi*, volontersku akciju, izradu virtualnog kajkavskog rječnika prilagođenog za OSI te QR scenografskog elementa s autorskim kajkavskim tekstovima koji bi se postavio u središte grada Donja Stubica. Uz Grad Donja Stubica, partner na projektu je udruga PD Stubičan.

U listopadu je ostvarena suradnja s Umjetničkom organizacijom Heferer i u svrhu prijave 28. festivala Orgulje Heferer na javne pozive za potrebe u kulturi Ministarstva kulture i medija te jedinica lokalne i regionalne samouprave za sve lokalitete na

kojima su planirani koncerti u 2022. godini. Time Kajkaviana postaje nositelj tog nacionalnog glazbenog projekta pa je isti prijavljen na natječajne Ministarstva kulture i medija za glazbene manifestacije te na javnom pozivu za potrebe u kulturi Grada Zagreba.

Tijekom provedbe projekta ČitKAJ realizirana je suradnja u organizaciji i provedbi aktivnosti s Gradskom knjižnicom „Ksaver Šandor Gjalski“ Zabok, Općinskom knjižnicom Krapinske Toplice i Gradskom knjižnicom Oroslavje, Gradskom knjižnicom Pregrada te školama OŠ Matija Gubec Gornja Stubica, OŠ Donja Stubica, OŠ Bedekovčina, OŠ Stjepan Radić Brestovec Orehovički, OŠ Pavao Štoos Kraljevec na Sutli, OŠ Franje Horvata Kiša, Lobar, OŠ Sveti Križ Začretje, OŠ „Ljudevit Gaj“ Mihovljan, OŠ Janka Leskovara Pregrada. Aktivnosti vezane uz Erasmus + programe odvijale su se u konzorciju kojeg koordinira Muzej grada Pregrade Zlatko Dragutin Tudjina.

Umrežavanje i suradnja na planiranju, pripremi i/ili provedbi projekta u 2022. godini realizirana je s ukupno 8 udruga, 1 umjetničkom organizacijom te 14 ustanova. Na javnim pozivima za financiranje iz ESF-a, državnog proračuna ili proračuna jedinica lokalne i regionalne samouprave samostalno ili u partnerstvu s drugim organizacijama realizirano je ukupno 6 prijava za financiranje projekata u 2022. godini.

7. Edukacija članova udruge s ciljem osnaživanja kapaciteta udruge

Osam članova udruge sudjelovalo je na šest radionica participativnog upravljanja za jačanje kapaciteta organizacija civilnog-društva na kojem su obrađene teme: *Razvoj kreativnog poduzetništva, Marketing u kulturi, Razvoj komunikacijskih vještina i planiranja, Brending u kulturi i Razvoj socijalnog poslovnog modela*. U studenome su predsjednica i članica udruge sudjelovale na radionicama i okruglim stolovima u sklopu Info dana 2021. za udruge u organizaciji Zaklade Istra, na kratkim informativnim radionicama o pisanju i provedbi ESF projekata pod nazivom *Utorkom u 2* na tjednoj razini od travnja do lipnja 2021. godine te na online radionici *Inovativni modeli prikupljanja sredstava za OCD* Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva te Udruge „MI“ iz Splita. U listopadu 2021. voditeljica projekta Stub-kultura sudjelovala je u radu fokus grupe za korisnike bespovratnih sredstava dobivenih na pozivu Prostor i sudjelovanja, kao i na 4 webinarima Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara s temama vezanim uz novi Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima.

Ukupno je ostvareno 43 sata sudjelovanja na radionicama za jačanje kapaciteta udruga za razna područjima djelovanja Kajkaviane.

8. Osiguravanje adekvatnog prostora za djelovanje udruge na prvom katu i u potkrovlju u zgradi Feller koju je Grad Donja Stubica dodijelio Kajkaviani –

U ožujku 2021. proveden je pregovarački postupak jednostavne nabave temeljem kojeg je ugovorena nabava radova na prostorima Društvenog centra u Fellerovoj

zgradi u Donjoj Stubici. Obnovljene su dvije prostorije na 1. katu zgrade te sanitarije čime je prostor osposobljen za provođenje radionica projekta Stub-kulture, kao i druge aktivnosti udruge. Preseljenje knjižnog fonda u potkrovlje zgrade, kao i preseljenje ureda udruge u obnovljene prostorije planirano je tijekom 2022. godine.

U Donjoj Stubici, 23. siječnja 2022.

Ines Krušelj-Vidas, prof.